

St Thomas Feb 7th 1771

To Lady Fells

My Dear Child your letter was safely brought and I am
most very happy to hear that you do with the strongest tenor
of affection that I have felt yet my pain to write, after the con-
fidence of your letter of have a deep impression on my mind in
knowing the weak state of health of your father to have the certainty
of death of your mother is such a heavy curse my eyes have wept
affection they dear sweet child I understand the state of your
mother is well that

St Thomas July 25th

To Lady Fells

My Dear Mother I have your kind letter and am
most very happy to hear that you do with the strongest tenor
of affection that I have felt yet my pain to write, after the con-
fidence of your letter of have a deep impression on my mind in
knowing the weak state of health of your father to have the certainty
of death of your mother is such a heavy curse my eyes have wept
affection they dear sweet child I understand the state of your
mother is well that

Lady Fells
St Thomas

The God of peace who brought again from the
dead our Lord Jesus Christ the great Shepherd of the
sheep through the blood of the everlasting covenant
and will give perfect in every good work to do
his will working in you that which is well
pleasing in his sight through Jesus Christ to
whom be glory for ever and ever Amen
so as present but remember me to your husband
give your love to baby we know for me

Ann M. Beaudhuys breve i Rigsarkivet, København. Fotograferet af forfatteren.

En caribisk barnepiges breve, 1871

RIKKE LIE HALBERG*

Lunds universitet

Foran mig på det blå underlag i Rigsarkivets læsesal på Slotsholmen i København ligger der et tyndt, brunt læg. På læggets forside står der: "Nurse Ann M. Beandley (?) ("Nana") til Clara Falbe, Wien (datter af Louis Rothe)", og det indeholder tre breve skrevet af en afrocaribisk kvinde, som levede i kolonien Dansk Vestindien for 150 år siden. Det første brev er det længste, præcis 1141 ord. De to næste er kortere, henholdsvis 301 og 352 ord, men alle tre breve er skrevet med sirlig håndskrift på brevpapir så tyndt, at det næsten er gennemsigtigt. Oven på de tre breve ligger en lille kuvert, hvorpå der står "Lady Falbe, Vienna" med smukt svungne bogstaver.¹

Hun viste sig at hedde Beaudhuy, ikke Beandley, og hun er blot én blandt mange kvinder i den afrikanske diaspora, der har passet børn i en hvid husholdning i Caribien.² De tre breve er del af et større arkiv med flere end fem millioner dokumenter vedrørende Dansk Vestindien. Størstedelen er produceret af koloniens eurocaribiske og europæiske embedsmænd, plantageejere og købmænd. En del af materialet handler om koloniens afrocaribiske befolkning, mens en meget lille del af materialet er skabt af den afrocaribiske befolkning. Også i dette led er det først og fremmest den mandlige del af befolkningen, der er repræsenteret. Brevene foran mig er således et meget sjældent eksempel. Som levn har

Essän har granskats av extern lektör enligt modellen *double blind peer review*.

* Doktorand i historia

1. De tre breve ligger i Christian Frederik Falbes privatarkiv, 2529/96, Rigsarkivet, København (RA), bilag 7.

2. Graham Hodges, "Reconstructing Black Women's History in the Caribbean", *Journal of American Ethnic History* 12:1 (1992) s. 103.

brevene en materialitet; papiret og blækket, 1794 ord skrevet af en sort kvinde i Vestindien til en hvid kvinde i Europa. Sendt med post over havet i den modsatte retning af de skibe, der gennem århundreder transporterede slavegjorte afrikanere til "den nye verden", og som brevenes forfatter var efterkommer af. Breve opbevaret i et arkiv i København, længe efter at kolonien, hvori de opstod, ophørte med at eksistere. Tre breve, som kaster en smal stribe lys over en livsverden, hvorfra stort set intet ellers er bevaret i arkiverne. Dette essay undersøger et unikt, kvindehistorisk kildemateriale, men handler også om mødet mellem forskeren og et materiale, der på den ene side er sjældent, personligt og rørende men som på den anden side er svært at placere i den eksisterende forskningstradition, og som ikke kan svare på alle de spørgsmål, man kunne ønske sig at stille.

Ann M. Beaudhuys plads i caribisk kvindehistorie og i det koloniale arkiv
 Afhandlingen *A Historical Study of Women in Jamaica 1655–1844* af den jamaicanske historiker Lucille M. Mair blev et monumentværk i caribisk kvindehistorie, længe inden den blev udgivet i trykt form i 2006. I forordet til den trykte udgave præsenteres to traditioner i caribisk kolonihistorie: en kolonial/imperialistisk og en revisionistisk.³ Caribisk kvindehistorie placerer sig i den sidste kategori og har fra starten været et forsøg på at vriste den caribiske kvinde fri af europæiske eller eurocaribiske narrativer om afrocaribiske kvinder som underordnet og ofte betydningsløs kategori. Et vigtigt spor i nyere caribisk kvindehistorie beskæftiger sig derfor med spørgsmål om sorte kvinders agens, organisering, modstand og oprør.⁴ Et andet spor undersøger universelle aspekter af kvinders historie, samt hvordan graviditet, fødsler og moderskab udspiller sig i et slavesamfund.⁵ Et tredje spor handler om at belyse strukturel ulighed gennem studier af hvide mænds overgreb mod sorte

3. Lucille M. Mair, *A Historical Study of Women in Jamaica, 1655–1844* (Kingston 2006) s. xxix–xxx.

4. Se Jon F. Sensbach, *Rebeccas Revival: Creating Black Christianity in the Atlantic World* (Cambridge 2006); Ann Nørregaard, *Dolla fo' Dolla: Kulkvinderne på St. Thomas 1870–1917* (Odense 2019) samt Rikke L. Halberg & Bertha R. Coley, "Dansk Vestindiens helte og heltinder", *Slagmark* #75 (2017) s. 33–44.

5. Se Katherine Paugh, "A West Indian Midwife's Tale: The Politics of Childbirth on Newton Plantation", i Katherine Paugh (red.), *The Politics of Reproduction: Race, Medicine, and Fertility in the Age of Abolition* (Oxford 2017).

kvinder.⁶ Ann M. Beaudhuys breve passer ikke rigtigt ind nogen af disse steder. Hun er ikke nogen oprørskvinde. Hun har ikke egne børn, men har en nær relation til et af de børn, hun har været barne pige for. Brevene fortæller ikke om overgreb, men om at blive svigtet af sin arbejdsgiver og snydt af skæbnen. Mit overordnede spørgsmål til brevene har derfor været: Hvordan skal jeg forstå og behandle brevene? Jeg har valgt at gå ud fra, at de er vigtige både som levn og som beretning, at deres fysiske, materielle eksistens har betydning ligesom at indholdet, brevenes ord, har betydning.

Arkivernes rolle i almindelighed og de koloniale arkivers rolle i særdeleshed er vigtige her – arkiverne er et produkt af deres tid og afspejler som sådan de interesser og værdier, der dominerede på det tidspunkt. Størstedelen af de omtrent 1000 hyldemeter, som Rigsarkivets vestindiske arkiver består af, udgøres af de koloniale myndigheders data, som det dengang enten har været lovpligtigt eller virket fornuftigt at bevare. Koloniserede kvinder er ”systematically marginalized”⁷ i de historiske dokumenter, hvilket har den konsekvens for os i nutiden, at vi er nødt til at ”probe deeply into the conventional sources of Caribbean history to find those missing women”.⁸ Det dansk vestindiske arkiv er desuden specielt, fordi Dansk Vestindien ophørte med at eksistere i 1917. Det år blev øerne solgt til USA og fik navnet US Virgin Islands, og en lille del af den dansk-amerikanske handel gik ud på, at koloniens arkiver blev overflyttet til Rigsarkivet i Danmark, hvilket vil sige, at der stort set ikke er arkivmateriale fra før 1917 på øerne.⁹ De fleste arkiver med tilknytning til Dansk Vestindien er placeret i forbindelse med en myndighed, som for eksempel Finansministeriet, hvor arkiveringen har fulgt et system og nogle fastlagte processer. Derudover har en del privatpersoner, som har opholdt sig i kortere eller længere tid i Dansk Vestindien, selv afleveret deres privatarkiver, og mange af disse indeholder personlige breve, optegnelser og dagbøger fra Vestindien. Der findes dog ikke et eneste pri-

6. Bertha Rex Coley & Rikke Lie Halberg, ”Slaveri, seksuelle overgreb og modstand”, *Marronage* 1 (2017) s. 28–35; Eddie Donoghue, *Black Women/White Men: The Sexual Exploitation of Female Slaves in the Danish West Indies* (Bloomington 2006); Gunvor Simonsen, *Slave Stories: Law, Representation, and Gender in the Danish West Indies* (Aarhus 2017).

7. Gunlög Fur, ”Reading Margins: Colonial Encounters in Sápmi and Lenapehoking in the Seventeenth and Eighteenth Centuries”, *Feminist Studies* 32:3 (2006) s. 492.

8. Mair (2006) s. 320–321.

9. Jeannette M. Bastian, *Owning Memory: How a Caribbean Community Lost Its Archives and Found Its History* (Westport 2003) s. 19.

vatarkiv efter en afrocaribisk person fra Dansk Vestindien i Rigsarkivet.

Men i privatarkivet, skabt af diplomaten Christian Frederik Falbe, ligger så de tre breve stilet til hans kone Clara Falbe (født Rothe). Brevene er skrevet af Claras tidligere barnepige. De er skrevet på engelsk og indeholder spor af caribisk kreolsk grammatik, vendinger og ordvalg.¹⁰ Det første brev er dateret 7. februar 1871 på øen St. Thomas og er et svar på et brev fra Clara, som desværre ikke er bevaret. "My Dear Child"¹¹ begynder det. "Your letter was safely handed and I was indeed happy to hear from you". Herefter udtrykker Ann sorg over Claras fars, Louis Rothes, situation. Han var alvorligt syg, og familien har forladt Dansk Vestindien uden Ann, hvis situation er desperat. Hun forklarer, at der har været aftaler om, at hun kunne hente nogle flasker øl og noget the og sukker, som Rothe-familien havde efterladt ved afrejsen, og at der var indgået aftale om, at en Mr. Nearer skulle se efter hende. Men da han døde uventet og pludseligt, var der ikke længere nogen, der kunne hjælpe hende, og man forstår, at hun heller aldrig får del i de tiloversblevne rationer fra familien Rothes spisekammer. Efter 20 år i familien Rothes tjeneste stod Ann M. Beaudhuy nu som ugift kvinde uden arbejde, uden bolig, uden familie og uden penge. Hun var 58 år.

Kolonihistorie, kvindehistorie, arbejderhistorie

Forfatteren til de tre breve og hovedpersonen i denne tekst, Ann M. Beaudhuy, blev født ind i en såkaldt frikulørt familie på øen St. Croix i 1812. Det samfund, der omgav Ann M. Beaudhuy, da hun skrev sine breve, kan beskrives ganske kort. 1700-tallets florissante periode, hvor slavegjorte mennesker blev sejlet den ene vej over Atlanten og sukker og penge i den modsatte retning, var for længst forbi. I 1870'erne var kolonien Dansk Vestindien i økonomisk og demografisk forfald.¹² Sukker kunne fremstilles billigere i Europa, og sukkerpriserne var i frit fald. Slaveriet blev ophævet efter et massivt slaveoprør på St. Croix i 1848, hvorefter der i al hast blev udarbejdet et provisorisk arbejdsreglement for den nye kategori af frie, afrocaribiske arbejdere, men reglementet kom til at bestå i 30 år med stigende fattigdom, høj dødelighed og mas-

10. Engelsk afløste kreolsk som hverdagsprog i Dansk Vestindien fra omkring 1830.

11. Christian Frederik Falbes privatarkiv, 2529/96, RA, bilag 7. Ann M. Beaudhuys breve er gengivet ordret i denne tekst.

12. Peter Hoxcer Jensen, *From Serfdom to Fireburn and Strike: The History of Black Labour in the Danish West Indies 1848–1916* (Christiansted 1998) s. 130.

seemigration blandt afrocaribiske arbejdere til følge.¹³ Slaveriet var ophævet, men mange af slaverisamfundets sociale strukturer bestod, og det samme gjorde systemets racistiske tankegods.¹⁴ 1870'erne i Dansk Vestindien kulminerede med to skelsættende begivenheder: Fireburn-oprøret, et omfattende landarbejderoprør, der brød ud i oktober 1878, samt et revideret arbejdsreglement som konsekvens deraf.¹⁵ Men Ann M. Beaudhuy var ikke landarbejder og har sandsynligvis ikke haft noget fællesskab med de mænd og kvinder, der arbejdede som sådan. Hun var født før slaveriets ophævelse, men af frie, afrocaribiske forældre og har tilhørt den afrocaribiske middelklasse.

Sorte kvinders tilstedeværelse i Caribien hænger uløseligt sammen med arbejde, også for de kvinder, der tilhørte den afrocaribiske middelklasse, både før og efter slaveriets ophævelse. Disse klasseskel var i Dansk Vestindien, som i det øvrige Caribien, knyttet til hudfarve: "Menial jobs, lower status and fewer privileges were given to persons who retained their African features, identity and customs."¹⁶ Lys hud og opfattet europæisk adfærd blev derimod belønnet med bedre jobmuligheder og højere social status. Endelig blev der kalkuleret med at afrocaribiske borgere, der afstod deres "afrikanskhed" og lod sig assimilere i kolonialsamfundet, ville være mindre tilbøjelige til at gøre oprør mod kolonimyndighederne.¹⁷ Der er ikke forsket i den del af afrocaribiske kvinders arbejde med passe børn i hvide husholdninger, hverken i en Dansk Vestindisk kontekst eller i en større Caribisk kontekst. Barne piger er et problematisk punkt i caribisk forskning:

The less prominent life stories of thousands of nannies who nurtured and raised white children to be slaveholders in the image of their parents. [...] Dangerous waters for sure.¹⁸

For at forstå de forhold, sorte barne piger har arbejdet under i tiden efter slaveriet, er det derfor nødvendigt at vende blikket mod USA. Sorte kvinder i Caribien indgår ikke automatisk i et kollektiv med sorte

13. Hoxcer Jensen (1998) s. 71–73.

14. Clifton E. Marsh, "A Socio-Historical Analysis of the Labor Revolt of 1878 in the Danish West Indies", *Phylon* 42:4 (1981) s. 340.

15. Marsh (1981) *ibid.*

16. Marsh (1981) s. 338

17. Marsh (1981) *ibid.*

18. Mair (2006) s. xviii.

kvinder i USA, men deler trods alt de vilkår, som kendetegner (post) slavesamfund.¹⁹ I USA er der forsket en del i sorte, amerikanske kvinders rolle som barnepiger, både før og efter slaveriets ophævelse.²⁰ I denne forskningstradition er *Mammy*-figuren central og kan genfindes i litteratur, film og kommercielle sammenhænge. *Mammy*-figuren eksisterer for at udglatte arven efter slaveriet, og fiktionens *Mammy* er stereotypet gengivet som en kærlig og godmodig omsorgsperson, der grundlæggende er tilfreds med sin tilværelse. Hun har ikke familie eller venner, som er sorte (og hvis hun har, er de aldrig vigtige), for hele hendes tilværelse kredser om den hvide husholdning, som hun (tvangs)arbejder for. *Mammy*-forskningen tilbageviser dette som fri fantasi:

The Mammy was created by white Southerners to redeem the relationship between black women and white men within slave society in response to the antislavery attack from the North during the ante-bellum period.²¹

Situationen i Dansk Vestindien er både beslægtet med og forskellig fra den amerikanske. Lighederne er åbenlyse: Begge er samfund bygget på plantageslaveri, og begge skal finde nye former for sameksistens efter slaveriets ophævelse. En væsentlig forskel er dog, at koloni og metropol i tilfældet Dansk Vestindien – ligesom i øvrige caribiske kolonier – var geografisk adskilte i modsætning til den amerikanske modpart. Der opstod ikke en udbredt vestindisk litterær og visuel populærkultur i Danmark, hvor afrocaribiske kvinder figurerede som i USA. Indenfor det kunsthistoriske felt er der i de seneste år opstået en interesse for malerier og fotografier af vestindiske barnepiger i Danmark.²² En lang række kulturinstitutioner har genbesøgt, omfortolket eller udvidet de dele af

19. Jean Stubbs, "Gender in Caribbean History", *General History of the Caribbean* (New York 2003) s. 107.

20. Se Micki Mcelya, *Clinging to Mammy: The Faithful Slave in Twentieth Century America* (Cambridge 2007); Kim Wallace-Sanders, *Mammy: A Century of Race, Gender, and Southern Memory* (Ann Arbor 2010).

21. Catherine Clinton, *The Plantation Mistress: Woman's World in the Old South* (New York 1982) s. 201–202.

22. Temi Odumoso, "How Images Speak: National Museum Artefact DVI6030, and Its Affects", *Troublesome Pictures: Representing the Colonial Past*. Landsforeningen til bevaring af Foto og Film, 2/6 2016, Gentofte Bibliotek. Föreläsning.

deres samlinger, der handler om vestindiske barnepiger,²³ men forskellen er, at disse værker alle er skabt i private sammenhænge og først nu, lang tid efter, er blevet tilgængelige for et større publikum. Det, der kommer tættest på en dansk populærkulturel fremstilling, er børnebogen *Glade Barndomsdage i Vestindien* fra 1903, skrevet af Ingeborg Vollquartz, der som voksen opholdt sig nogle år i Dansk Vestindien med sin mand og sine børn. Bogen handler om to danske drenges hverdag med leg og sjove oplevelser, og i forlængelse heraf hører man om deres vestindiske barnepiger, som tager dem med på stranden, passer og plejer dem og lærer dem engelsk. Bogen kredser om barnepigerens anderledeshed, hvordan deres hud og hår er anderledes, og hvordan de taler anderledes. Barnepigerne bor hos familien, og på et tidspunkt kommer den ene barnepiges lille søn og bor hos familien:

En dag, nogen Tid efter Jul, spurgte Moder Drengene om de gærne vilde have en lille Legekammerat, og da de begge to strax raabte, at det vilde de forfærdeligt gærne, fortalte hun dem, at hun havde sendt Bud efter Consuelas lille Dreng. [...] Hans største Skræk var, naar Moder børstede sit lange Haar ned over Ansigtet – saa græd han og raabte at Ma'am var borte – han kendte jo kun sin egen Moders Uldhaar, som ikke kunde tilhulle noget Ansigt.²⁴

Det er tydeligt at kvinderne – barnepigerne – bag fremstillinger som disse måtte navigere i et sammensat system, hvor de på den ene side udførte de mest intime opgaver i hvide husholdninger og under den samme ordning, som har været gældende for tjenestefolk alle steder, nemlig at udføre arbejdet uden brok, da en dårlig reference ville ødelægge muligheden for ansættelse andre steder. På den anden side har de været underlagt de betingelser, der fulgte af at være kvinde, sort og arbejder og er dermed havnet nederst i kolonisamfundets sociale hierarkier, både i og uden for arbejdet. Det samme har været tilfældet for Ann M. Beaudhuy.

23. "Stop Slaveri!" (Arbejdermuseet i København fra marts 2017 til april 2018), "Blinde vinkler" (Det Kongelige Bibliotek i København fra maj 2017 til februar 2018), "Ufortalte Historier" (Statens Museum for Kunst i København fra maj 2017 til januar 2018) samt "Stemmer fra Kolonierne" (Nationalmuseet i København, åbnede oktober 2017) var særudstillinger (og er for Nationalmuseets vedkommende en permanent udstilling) som led i markeringen af 100-året for salget af Dansk Vestindien i 2017. Samtlige udstillinger havde/har mindre afsnit med malerier, fotos og genstande der kan knyttes til vestindiske barnepiger. I min rolle som kurator på "Stop slaveri!" udstillede jeg Ann M. Beaudhuys breve som var indlånt fra Rigsarkivet.

24. Ingeborg Vollquartz, *Glade Barndomsdage i Vestindien* (Helsingør 1903) s. 20.

Brevene

Det fremgår af det første brev, at Ann og Clara tilsyneladende har haft en plan for Ann. Clara fik sit første barn i 1870, og Ann ved at Clara er gravid med barn nummer to, da hun skriver brevet. Det lader til at begge kvinder har udtrykt ønske om, at Ann skulle rejse til Europa for at være barnepige for Claras børn. Det ønske er dog ikke blevet imødekommet, og det er tilsyneladende Claras mor og hendes mand, der har sat en stopper for det:

I flatter my self that I know your character so well that not been a nurse to your baby the fault did not originate from your side. I am well aware that you had not the means but I must also inform you if your husband wanted me to be a nurse for your baby he should of propose it to you as he was quite sensible of your intentions. I fully understand the whole of this, your husband is proud, he thought me not worthy to be a nurse for his baby. I did not tell it to you at first but I will tell it to you now your mother was the first that object against it, and the whole of your family was against it.

At hele familien skulle være imod idéen inkluderer tilsyneladende ikke Louis Rothe, for Ann beder Clara om ikke at være vred på sin far over, at han ikke har formået at arrangere en bedre overgang for Ann:

O my dear sweet child tax not your father with a debt of unkindness as he have not made no arrangement for me as he was trouble in mind and he was bodily sick and he had many false prophets around him.

Ann undskylder Claras far, men retter en anklage mod Claras mor.

Her træder et omrids af alliancer frem. På den ene side har Clara, Louis og Ann tilsyneladende været allierede. På den anden side har Claras mand, Christian, tilsyneladende dannet en mod-alliance sammen med Claras mor. Faderen Louis' sygdom og svækkede tilstand har betydet, at han ikke længere har haft indflydelse, og mod-alliancen har dermed fået mere at skulle have sagt. Spørgsmålet er, hvorfor Claras mor og Christian ikke ønsker, at Ann skal være barnepige for Claras børn? Brevet giver ikke noget klart svar på dette. Det er svært at vide, hvad der faktisk er sket, og hvem der reelt har forhindret Anns videre ansættelse hos familien Rothe og Falbe, og selvom jeg kan have idéer om, hvad der *kan* have været på spil – lige så vel som du, der læser dette, kan have idéer om det –

giver brevene ikke svar, og der er ikke andre kilder, der kan hjælpe. Anns og Claras relation og forholdet mellem Ann og familierne/arbejdsgiverne eksisterer udelukkende i de tre breve, fragmenter, der på den ene side åbner for en hel verden, og hvor man alligevel løber panden mod en mur.

Dog anes der et universelt tema om moderskab. Clara er lige blevet mor, og Claras mor vil ikke have, at Ann skal passe Claras børn. Ann udtrykker sig i termer af moderlig kærlighed overfor Clara. De mange kærlige udtryk, som brevene er fulde af – "My dear Child", "My Dear sweet child", "O my dear sweet child", "O my beloved young lady", "my dearest child" – hvor Ann bogstavelig talt udtrykker moderlig omsorg. Hun kritiserer åbent Claras mor og Christian, og hun tilbyder også en form for rådgivning, hvor hun indtager rollen som autoritetsperson. Ann fortæller, hvordan Clara og Christians liv og livsstil i Europa er noget, man taler om ude i kolonien, hvilket følges op med et råd, der tangerer en advarsel:

I must also beg you to commence early to speak to your husband to begin to save for your self and your child. It can never be to soon to save I can remember when he was a lone man he like every thing gay and splendid and now he is married it must be more splendour.

Man forstår, at Christian Falbe var noget af en ødeland, og at Ann håber, at Clara kan passe på sig selv og sine børn. Ann afslutter sit brev med at fortælle om adskillige personer, der har vundet store pengepræmier i det lokale lotteri:

Mr. Nathan won twenty thousand, Mr. Oreas Seliow won five thousand and has won several small sums since Mr. Berggreen won fifteen thousand and many others whom you don't know I had bought several pieces but not in those grand prize but I was born under the unlucky star but you can depend upon that if I should of win you should of seen me I would of bear my own expences to come and see you and your dear baby.

Når Ann påtager sig denne moderlige, rådgivende rolle i relationen til Clara, etablerer hun også sig selv som en autoritet. Hun bryder med sin rolle som sort, kvinde og arbejder, og i den specifikke, kommunikative situation sætter hun sig ved siden af Clara eller endda over Clara. Jeg læser det som et udtryk for agens, og som eksempel på, at agens kan være

til stede, selv når udgangspunktet i den større sammenhæng nærmest gør det umuligt at agere. Det er ikke store oprør, der er i spil her. Men det er trods alt et udtalt opgør med en linje og nogle beslutninger, der er truffet. Også selvom opgøret og ordene i brevet ikke har gjort en forskel på udfaldet.

Det næste brev er dateret 25. juni 1871 og lader til at være sendt fra Arroyo.²⁵ Igen indledes der med "My dear sweet child". Noget tyder på, at Ann kortvarigt havde fået arbejde, men også mistet det igen, da hun skrev brevet. Hun forklarer, at barnet i den familie, hun arbejdede for, døde. Arbejdsgiveren havde derefter sagt, at hun ikke længere havde brug for Ann, fordi "she have her own slaves²⁶ too what she train to do house work". Hun fortæller, at hun tror, at hun let ville have kunnet få arbejde, hvis bare hun havde kunnet tale spansk, men det kan hun ikke, og der var ingen af de engelsktalende fruer på øen, der ville ansætte hende. Måske blev hendes 58 år betragtet som en ulempe, for det hun kunne, nemlig husarbejde? Det fremgår, at hun vil tage tilbage til St. Thomas og søge arbejde dér, men fremtiden er uvis, og brevet afsluttes med ordene: "I end then with a broken heart I thought I was a little happy but now I have no home." Der er ikke meget håb.

Det tredje og sidste brev fra Ann til Clara er dateret 28. juli uden årstal, men det lader til stadig at være 1871. "My dear sweet child of love" begynder det. Ann fortæller, at hun kom tilbage til St. Thomas den 28. juni, og at øens nye guvernør ankom den 1. juli, "and all the ladies intercede that I should get the situation as his house-keeper and I am now in the Governor's service but I don't feel my self happy in the world no more. I am always thinking of you and your Brothers".²⁷ Her anes konturerne af, at nogen har taget hånd om hende, uden at det er muligt at komme til bunds i de nærmere omstændigheder. Vi forstår at alle damerne på St. Thomas går i forbøn for hende. Men Ann var fra St. Croix, så er det Rothe-familiens netværk, der træder til? Brevet bærer ikke bare præg af, at Ann er udmattet, men også, at hun savner. Hun har fået et nyt job, men føler sig ikke gladere af den grund. Det er komplekst at beskrive og

25. Det er svært at læse, hvad der står i brevet, men det lader til, at der står Arroyo, som er en landsby eller et område i det spanskitalende Puerto Rico. Det lader til, at Beaudhuy har søgt arbejde der i sommermånederne i 1871.

26. Slaveri blev først forbudt i Puerto Rico i 1873.

27. Clara havde to brødre: Carl Adolph Rothe (1844–1924) og William Willie Carlton Rothe (1852–1926).

forstå, for Ann var jo ikke et medlem af familien Rothe, hun var ansat. Ikke desto mindre tyder hendes ord på, at hun har knyttet sig til familiens børn, som hun har passet siden de var små, men som ikke længere er en del af hendes liv. Men familien er opløst og rejst til Danmark, og der er ikke noget, hun kan gøre, og tilsyneladende heller ikke noget, Clara kan gøre. Set i det lys er Anns sidste ord til Clara bemærkelsesværdige:

Be charitable to the poor, never let a poor person turn away from your door with out giving them a little. Mind the God of peace who brought again from the dead our Lord Jesus Christ, the great shepherd of the sheep. No more to say at present, but remember me to your husband and give your little baby nice kisses from me.

Activa og efterladenskaber

Der er nu ikke flere ord fra Anns hånd, men gennem hendes breve er en skikkelse trådt frem. Jeg ville ønske, at jeg kunne fortælle, hvordan det gik hende. Fandt hun glæde i tilværelsen? Kom hun på fode? Brevene har åbnet døren på klem til Anns liv, og jeg vil så gerne vide mere. Jeg er nu overladt til folketællingerne, og de fortæller ikke så meget. Hun dukker op i en folketælling fra St. Thomas i 1880.²⁸ Ann er således stadig i verden, men jeg får kun sparsomme oplysninger om, at hun stadig er ugift og nu ansat som vaskekone. Det ved jeg, er et slidsomt erhverv, og jeg tænker, at det må være hårdt for hende, nu hvor hun er 68 år gammel. Tjenesten hun fik hos den nye guvernør i 1871 – gennem damernes forbøn – holdt altså ikke i længden. Hvad der egentlig er sket er ikke til at vide. Det er i det hele taget ikke til at vide, hvordan det egentlig går med hende nu hvor jeg er overladt til folketællingernes skematiske formidling. Sidste gang Ann er at finde i arkivet, er i fortegnelsen over døde på St. Thomas.²⁹ Ann M. Beaudhuy døde mellem den 31. januar og den 1. februar 1887.³⁰ Hun blev 77 år gammel. Hun døde af alderdom, står der, hvilket vil sige, at hun ikke var syg eller blevet udsat for en ulykke som mange af de andre i fortegnelsen over de døde. I den fortrykte rubrik "Activa og efterladenskaber"³¹ angiver det håndskrevne notat blot: "Ingen".

28. Dansk Vestindien, Folketælling 1880, St. Thomas, Charlotte Amalie, Kongens Kvarter. RA.

29. St. Thomas Byfoged, Dødsanmeldelsesprotokoller for skifteretten 1873–1887. RA.

30. Clara Falbe døde i Frankrig den 20. februar 1887, få dage efter at hun havde født sit yngste barn og få uger efter at Ann M. Beaudhuy døde på St. Thomas.

31. Activa: Aktiver, formue.

Selvom Ann M. Beaudhuy ikke umiddelbart efterlod sig noget af værdi, da hun døde i 1887, har hun sat sine spor i verden i form af sine tre breve. Hun tænkte over dem og tog initiativ til dem, skrev dem og sendte dem over Atlanterhavet fra Caribien til Europa, til Clara i Wien. Breve, som til sidst endte på Rigsarkivet i København som en dråbe i det store hav af dokumenter fra kolonien Dansk Vestindien. Ann M. Beaudhuys historie er på mange måder tragisk. Hun blev afvist af den familie, som både var hendes økonomiske fundament, og hvor hun øjensynligt også havde vigtige, menneskelige relationer. Hendes agens var tydeligvis begrænset. I brevene er hun forladt, arbejdsløs, hjemløs og uden netværk. Er det et udtryk for agens at skrive et brev og bede om hjælp, hvis det ikke nytter noget? Ikke altid. Men i Anns verden, hvor etnicitet er filtret sammen med køn, klasse og en kompleks arv fra slaveriets tid, rummer en sort arbejderkvindes brevskrivning alligevel en vis form for agens. Hun handler og forhandler det sted, hvor hun øjner en chance. Derudover er de tre breve et sjældent eksempel på en sort kvindes stemme i det koloniale arkiv. Fordi der er så få som dem, kan selve brevene ses som en form for materiel agens: Hun eksisterede. Hun havde en stemme. Hun skrev breve og de eksisterer endnu, med Anns skrift på det papir og med det blæk, hun må have lånt sig til eller købt forinden. Ann M. Beaudhuys breve og ord er et lille monument over en marginaliseret og overset gruppe, fra hvem der ellers stort set ikke findes førstehåndskilder. Brevene passer ikke ind i de historier, vi måske helst vil skrive om koloniserede kvinder. Men brevenes ord har alligevel deres egen handlekraft: De har evnen til at berøre. Anns nødråb, som ikke bliver besvaret, og hendes omsorg, som måske mere har været betragtet som ydelser end som følelser, gør det muligt at forestille sig, hvordan det må have været at være Ann. Og brevene i deres fysiske form som dokumenter i arkivet har deres særegne handlekraft, for når koloniserede kvinder stort set kun kan findes nedskrevet af mænd i arkivaliernes marginaler, stammer Ann M. Beaudhuys breve fra hendes egen hånd og trodser desuden dødsanmeldelsens notat, om at hun ikke efterlod sig noget. Det gjorde hun: Tre stykker papir og en kuvert. 1794 ord.